

Interview

met Jan-Chris Hullegie en Jurrie Barkel

Door Marvin Leerdam en Eric Weijers

Keurmerk
Duurzaam
Hoger
Onderwijs

Duurzaam onderwijs als antwoord op de vraag uit het werkveld

Saxion over het keurmerk DHO

Steeds meer opleidingen in het hoger onderwijs kiezen voor een duurzaam profiel. Dit is mede ingegeven door de groeiende vraag vanuit het werkveld naar afgestudeerden met kennis van duurzame ontwikkeling. Het beoordelingskader Sustainability in Higher Education (SHE) biedt opleidingen de mogelijkheid om duurzaamheid structureel te verankeren en zichtbaar te maken via het keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs (DHO). Hobéon is in Nederland de enige organisatie die dit keurmerk uitgeeft en reikte onlangs het DHO-certificaat met ontwikkelingsniveau 4 uit aan de opleiding Fashion & Textile Technologies van Saxion.

Jurrie Barkel is hoofd van de opleiding Fashion & Textile Technologies

Textile Technologies van Saxion

Duurzaamheid is niet langer een optioneel thema binnen het hoger onderwijs. Nieuwe wetgeving als de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) en de European Green Deal, vereisen dat organisaties transparanter zijn over hun duurzaamheidsprestaties. Dit heeft direct invloed op het werkveld waarin afgestudeerden terechtkomen. Opleidingen die duurzaamheid stevig verankeren in hun onderwijsprogramma's, geven daarmee niet alleen invulling aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid, maar vergroten ook de arbeidsmarktkansen van hun studenten.

Duurzaamheid centraal in curriculum Een van de koplopers op dit gebied is de opleiding Fashion & Textile Technologies (FTT) van Saxion Hogeschool. Duurzaamheid is structureel verankerd in de opleiding, waarbij studenten zich verdiepen in circulaire en

biobased materialen, waterbesparende verfprocessen en zero-waste ontwerpen. Actuele thema's als fast fashion, circulaire economie en wetgeving rondom duurzaamheid zijn geïntegreerd in het curriculum en via het lectoraat Sustainable & Functional Textiles kunnen studenten bijdragen aan praktijkgericht onderzoek naar duurzame alternatieven.

Verantwoordelijkheid als opleider

Maar hoe verloopt zo'n DHO-certificeringstraject en wat levert het op? Volgens Jurrie Barkel, hoofd van de opleiding, en Jan-Chris Hullegie, projectleider duurzaamheid FTT bij Saxion, ontstond de keuze om te certificeren in 2018, toen de urgentie van verduurzaming in de mode- en textielindustrie steeds zichtbaarder werd. Hullegie: 'De belangrijkste vraag was: wie is verantwoordelijk? Overheden, bedrijven, consumenten, iedereen buitelde over elkaar heen. Maar wat is onze verantwoordelijk-

heid als opleiders?’ Barkel vult aan: ‘Door de ramp bij textiel fabriek Rana Plaza in Bangladesh in 2013 zagen we hoe de mode-industrie worstelde met duurzaamheid en ethiek. Dit riep de vraag op: hoe kunnen we er als opleiding voor zorgen dat toekomstige professionals hier een positieve bijdrage aan leveren?’

De lat hoger

FTT heeft duurzaamheid al jaren hoog in het vaandel staan. In 2018 behaalde de opleiding de DHO-certificering met ontwikkelingsniveau 3, maar in 2024 koos FTT bewust voor de stap naar niveau 4. ‘We wilden als team de lat hoger leggen,’ aldus Hullegie. Barkel voegt toe: ‘We zijn nooit klaar met ontwikkelen. Het behalen van 4 sterren was voor ons een logische vervolgstap.’ Daarnaast bood de certificering een kans om een gestructureerd kader te creëren. ‘We deden al veel met duurzaamheid, maar er was nog geen geïntegreerd raamwerk. Het keurmerk hielp ons om duurzaamheid structureel te borgen in onze opleiding,’ legt Hullegie uit.

Het belang van een goede voorbereiding

Een DHO-audit voorbereiden vraagt tijd en inzet. Saxion richtte een DHO-werkgroep op die als aanjager fungeerde. Jurrie Barkel: ‘We begonnen met een nulmeting waarbij docenten hun eigen vakinhoud beoordeelden op duurzaamheid. Daarvoor hebben we een systeem ontwikkeld

waarbij iedere docent zijn module beoordeelt met een sterrenrating.’ Daarnaast werd een proefaudit georganiseerd. ‘Dit helpt om eventuele spanning weg te nemen en een open gesprek te voeren,’ vertelt Jan-Chris Hullegie. ‘Sommige studenten gaven bijvoorbeeld aan dat een aparte module duurzaamheid in het eerste jaar nuttig zou zijn. Dat was voor ons een eyeopener.’ Het commitment van het management was ook essentieel. ‘Zonder die steun wordt het lastig om tijd en middelen vrij te maken voor het traject,’ benadrukt Hullegie.

DHO in de verplichte accreditatie-audit?

Een recente ontwikkeling is de mogelijkheid om de DHO-certificering te integreren in de reguliere accreditatieaudit van een opleiding. Dit betekent dat een opleiding geen apart certificeringstraject hoeft te doorlopen, maar dat duurzaamheid als vast onderdeel wordt meegenomen in de verplichte accreditatie. Dit bespaart niet alleen tijd, maar ook kosten. Voor Saxion zou dit in de toekomst een logische volgende stap kunnen zijn. ‘We zien het keurmerk niet als iets eenmaligs, maar als een doorlopend proces,’ aldus Hullegie. ‘Het zou een mooie efficiëntieslag zijn als we dit kunnen combineren met onze reguliere accreditatie.’

Jan-Chris Hullegie is project-leider duurzaamheid Fashion & Textile Technologies

Impact duurzaam onderwijs vergroten

De DHO-certificering door Hobéon heeft Saxion geholpen om duurzaamheid verder te verankeren in het onderwijsprogramma, waardoor de opleiding zich als koploper heeft gepositioneerd. Jurrie Barkel: ‘Duurzaamheid is geen trend meer, maar een noodzakelijke basis voor de industrie en dus voor onze studenten. Het SHE-kader is voor opleidingen die duurzaamheid serieus nemen een waardevol instrument om deze ambitie concreet te maken.’ Hullegie besluit: ‘Wij geloven in dit proces en willen andere opleidingen inspireren om ook met certificering aan de slag te gaan, zodat we gezamenlijk de impact van duurzaam onderwijs vergroten.’

De certificering bracht verschillende voordelen met zich mee:

DE IMPACT VAN CERTIFICERING

- Duidelijke visie en ambitie – HulleGie: 'Het behalen van niveau 4 heeft geholpen om onze duurzaamheidsambitie expliciet te maken en breed te delen.'
- Sterkere samenwerking met het werkveld – Barkel: 'We merken dat bedrijven steeds vaker op zoek zijn naar afgestudeerden die duurzaamheid écht snappen en toepassen.'
- Aantrekkelijkheid voor studenten – Barkel: 'Op open dagen krijgen we veel vragen over duurzaamheid. Dankzij onze certificering hebben we een helder en onderbouwd verhaal.'
- Voorsprong op wet- en regelgeving – Barkel: 'De textielindustrie staat voor grote veranderingen, zoals de duurzame regelgeving UPV en het digitale productpaspoort. Onze studenten lopen voorop in deze ontwikkelingen en kunnen bedrijven helpen bij de implementatie ervan.'
- Verankering in de onderwijsvisie – HulleGie: 'Duurzaamheid is geen losstaand thema meer, maar een integraal onderdeel van ons onderwijs.' wijze.

We merken dat bedrijven steeds vaker op zoek zijn naar afgestudeerden die duurzaamheid écht snappen en toepassen.